

Svetujemo, da knjige, ki so v seznamih razdeljene na običajne stopnje, uporabljate **glede na bralne in jezikovne zmožnosti** bralcev:

- B – primerno za otroke med 3. in 6. letom, **tudi še v zgodnjem bralnem obdobju**
- 1. stopnja – primerno za učence 1., 2. in 3. razredov OŠ, **tudi še na 2. stopnji**
- 2. stopnja – primerno za učence 4., 5. in 6. razredov OŠ, **tudi še na 3. stopnji**
- 3. stopnja – primerno za učence 7., 8. in 9. razredov OŠ, **tudi za srednješolce**

Mentorji sezname vsekakor **dopolnjujte** tudi z drugimi knjigami iz preteklih let in predvsem z novostmi. Po svoji strokovni presoji jih **prilagodite zmožnostim** mladih bralcev, izbirajte in dodajajte pa jih tudi **po njihovih zanimanjih in željah**.

Seznami knjig so pripravljene s pomočjo *Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig*, ki jih pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana (<http://www.mklj.si/prirocnik/item/451>), in z dovoljenjem PCMKK pri MKL.

Umetnost

Arhitekturni detektiv: raziskuj, opazuj, začuti, prisluhni!

Ilustr. Eva Zupan. Radovljica: Didakta, 2012, 30 str.

| 7 | 2. stopnja | [ZELO DOBRO], fotografije, navodila za ustvarjanje, spremna beseda | arhitektura

Deu, Živa; Kolenc, Bara: **Kje pa ti živiš?**

Ilustr. Damijan Stepančič. Ljubljana: Rokus Klett, 2010, 44 str.

| 7 | 1. stopnja | [ODLIČNO], poučno leposlovje | arhitektura, hiše

To je prva izvirna slovenska slikanica o arhitekturi, namenjena otrokom med četrtem in desetim letom starosti. Že takoj ob izidu je bila deležna velike pozornosti strokovne javnosti in nagrajena z nagrado zlata kocka 2011 (kategorija tiskani mediji), kar je pomembna nacionalna nagrada s področja »programa arhitektura in otroci«. Gre za poučno leposlovno delo, v katerem je literarno oblikovana zgodba le okvir, ki avtorju omogoča, da vanj vpne poučnost. Pripoved je jasna in preprosta: deček Nejc nekega dne na domačem vrtu na drevesu čisto sam izdelava hišico, na katero je zelo ponosen. To je sprožilni element, ki omogoči, da avtorici zelo nazorno in poljudno izpeljeta zastavljene vzgojno-izobraževalne cilje. Mlademu bralcu namreč želita njegov lastni dom prikazati kot prostor bivanja in kot arhitekturni objekt ter mu v njem predstaviti različne prostore, ki so namenjeni bivanju, seznanjata pa ga tudi z različnimi tipi hiš, z arhitekturo okolice, v kateri živi, ter mu pomagata razumeti, kako sploh nastane hiša, od idejne zamisli pa vse do praktične izvedbe. Vse to so za predšolskega otroka in zgodnjega šolarja osnovni podatki, hkrati pa je knjiga za pedagoge in starše lahko pomemben pripomoček pri posredovanju zanimivosti s tega strokovnega področja, na katerem je doslej zlasti za tako mlade bralce in predbralce močno primanjkovalo informacij. Ilustracije Damijana Stepančiča odlično podpirajo besedilo, ga dopolnjujejo in nadgrajujejo. So nazorne in jasne, zato skupaj z besedilom ustvarjajo odlično izveden založniški izdelek, kar potrjujejo tudi vse njegove ostale lastnosti, kot so oblikovanje, tisk, jezikovna ustreznost, primernost za ciljno skupino idr. (DLV)

Hoyer, Andrea: **Na baletni predstavi.**

Prev. Hana Jurič. Ilustr. Andrea Hoyer. Ptujška gora: In obs medicus, 2010, 24 str.

| 7 | 1. stopnja | [ZELO DOBRO], o avtorjih, slikanica poučna | balet

Zgodbe nemške ilustratorke in glasbenice v seriji petih poučnih slikanic spremljajo šolarja Nejca v različne ustanove, ki so povezane z glasbo in glasbenimi predstavami: v muzej glasbenih inštrumentov, v koncertno dvorano, v operno hišo, na baletno predstavo in v glasbeno šolo. V vsaki knjigi avtorica nazorno in dovolj duhovito predstavi mnoge podrobnosti dogajanja na odru in za

odrom, delo ustvarjalcev, glasbenikov, učiteljev in vseh drugih delavcev, ki skrbijo za uprizoritev opere, baleta ali izvedbo koncerta, pa tudi rekvizite posameznih ustanov. Serija bolj kot s preprostim prigodnim besedilom govori s celostranskimi upodobitvami posameznih dogajanj v ustanovah in z enciklopedično upodobitvijo glasbil. (VZ)

Makarovič, Svetlana: **Gal v galeriji.**

Ilustr. Kostja Gatnik. Diapozitivi Marjan Paternoster. Ljubljana: Narodna galerija, 2011, 29 str.
| 7 | 1. stopnja | [ODLIČNO], fotografije, ponatis, pripoved v verzih, slikanica poučna
| Ljubljana, muzeji, slikarstvo, Slovenija, skratje, umetnost

Slikanica, ki je prvič izšla leta 1981 pri Mladinski knjigi, je tokrat doživela že svoj drugi ponatis pod okriljem Narodne galerije, ki je, jasno, sodelovala že pri njenem nastanku. Nič čudnega, saj je njen glavni junak, zeleni škrat Gal, medtem postal ne le eden izmed najbolj znanih in priljubljenih slovenskih literarnih likov, temveč tudi prava pravcata maskota osrednje slovenske nacionalne ustanove za starejšo umetnost v Sloveniji, ljubljanske Narodne galerije. Zgodbo o škrtu, ljubitelju umetnosti, ki si novi dom, ko časa zob uniči njegovo staro grajsko domovanje, najde v GAL-eriji, kjer kramlja s slikami in kipi slovenskih umetnikov, v svojo družbo pa vabi tudi male človeške škrateljne, so na spletni strani Narodne galerije z minimalnimi tekstovnimi spremembami pretvorili tudi v elektronsko obliko, ob kateri lahko uživamo v dramatizaciji avtorice Svetlane Makarovič in igralca Gregorja Čušina. Poleg tega v galeriji že vrsto let za osnovnošolce deluje tudi Galov klub, ki uspešno organizira številna Galova srečanja, na katerih mladi Galovci spoznavajo razstavljene umetnine, ki nato v galerijski delavnici postanejo snov za njihovo lastno ustvarjanje. Če kdo torej Gala še ne pozna, je ponatis slikanice izvrstna priložnost, da, opremljen s knjigo, potrka na vrata Narodne galerije in se, potihoma seveda, loti vznemirljivega iskanja legendarnega škratka. (ZSV)

Pelko, Stojan: **Filmski pojmovnik za mlade.**

Ilustr. Izar Lunaček. Maribor: Aristej, 2005, 2014. (Pojmovniki; 4), 144 str.
| 7 | 3. stopnja | fotografije, pojmovnik | film

Poljuden priročnik o filmu in filmski industriji je bil že nujno potreben, saj zadnjega za mladino zasledimo v davnem letu 1981. Pelko zgodovino obravnavanega pojma strne v srečanja prelomnih filmskih ustvarjalcev in se ne ustavlja ob kronoloških podrobnostih. Sledijo razlage temeljnih tehničnih pojmov in osnovnih filmskih pravil, nato pa predstavitev desetih nepogrešljivih filmskih poklicev in ustreznih angleških izrazov zanje. Pojmovnik se nadaljuje z glavnimi značilnostmi posamičnih žanrov, izborom najboljših filmov vseh časov in recepcijskim pogledom na film. Dodana sta tudi izbora strokovne literature (seznam uporabljene literature in stvarno kazalo sta seveda na koncu) in najpomembnejših svetovnih filmskih festivalov. Z desetimi poglavjem – ta so med seboj ločena z barvnim trakom na vrhu strani – in desetimi koraki slovenskega filma je pregled zaključen. Zaporedje poglavij bi bilo lahko tudi drugačno, saj je vsako med njimi strnjena celota, ki je lahko povsem neodvisna od drugih. Vsebina je občasno žal prezapletena, precej je tujk in osnovnošolcem tuje filozofije. Redke, zabavne ilustracije so pisane na kožo mlajšim bralcem in jim bodo olajšale razumevanje zapletenejših terminov. Žal pa ne izstopa fotografsko gradivo in tudi tehnična ureditev knjige si zasluži nekaj pripomb: zlasti slab prelom in tipkovne napake.

Vogelnik, Eka: **Odrske pripovedke.**

Ilustr. Eka Vogelnik, Marija Vogelnik. Spr. beseda Milena Blažič, Tatjana Stanič, Luka Ropret. Fotogr. Brina Vogelnik Saje. Fotogr. Tatjana Splichal. Ljubljana: Modrijan, 2012, 141 str. Dodatek: Odrske pripovedke (pobarvanka, izrezanka, poigranka)
| 7 | 1. stopnja | [ZELO DOBRO], fotografije, navodila za ustvarjanje, note, spremna beseda
| gledališče, lutke

Pripravila: mag. Tika Jamnik